

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 10C/285/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815208671
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Tengely
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2015:7815208671.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Marián Tengely, v právnej veci žalobcu Quantum Credit a. s., IČO: 47 248 980, so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, právne zastúpeného spoločnosťou PERSPECTA Legal, s.r.o., IČO: 36 668 745, so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, proti žalovanému G. Z., narodenému XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX P. H., o zaplatenie 979,33 € istiny s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Zaväzuje žalovaného uhradiť žalobcovi 91,58 € istiny s ročným úrokom z omeškania vo výške:

- 8,75 % zo sumy 0,72 € od 18.08.2012 do zaplatenia,
- 8,75 % zo sumy 20,36 € od 18.10.2012 do zaplatenia,
- 8,75 % zo sumy 25,35 € od 19.11.2012 do zaplatenia,
- 8,75 % zo sumy 45,15 € od 19.01.2013 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietá.

Nepriznáva žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania.

Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Dodatku k Zmluve o pripojení Fix12 zo dňa 28.01.2011, uvedená v bode 3 Dodatku, podľa ktorej: "V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c), v bode 2 tohto Dodatku alebo v článku 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v článku 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č.1 tohto Dodatku." - je neprijateľná zmluvná podmienka.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 979,33 € s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 0,72 € od 18.08.2012 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 20,36 € od 18.10.2012 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 25,35 € od 19.11.2012 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 248,95 € od 26.12.2012 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 45,15 € od 19.01.2013 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 638,80 € od 19.02.2013 do zaplatenia, a náhrady trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 09.06.2014 medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469, so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, ako

postupcom a žalobcom ako postupníkom sa stal žalobca vlastníkom všetkých pohľadávok voči dlžníkovi v rozsahu postúpených pohľadávok.

Poukázal na skutočnosť, že žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. Zmluvu o poskytovaní verejných služieb zo dňa 15.12.2011, predmetom ktorej bolo poskytnutie služieb káblovej alebo satelitnej televízie MAGIO, program služby MAGIO SAT KOMPLET (pôvodný program služieb Magio Sat Klasik) spolu s 2x Magio príslušenstvom (satelitná anténa, MAGIO Box, karta k Magio Boxu, diaľkový ovládač a príslušenstvo, ktoré tvorilo veci použité na zriadenie služby, najmä káble, spojky a konzoly zabezpečujúce upevnenie satelitnej antény a prepojenie satelitnej antény a Set-Top Boxu) s podmienkou dodržania lehoty viazanosti 24 mesiacov. Právny predchodca žalobcu - spoločnosť Slovak Telekom, a.s. službu riadne aktivoval a dodal príslušenstvo. Žalovaný príslušenstvo prevzal, následne mu bolo nainštalované alebo si ho sám nainštaloval a službu v plnom rozsahu využíval. Za to bol povinný za službu platiť dohodnutú cenu služby, ktorú mu právny predchodca žalobcu vyúčtoval faktúrami za jednotlivé fakturačné obdobia, a tak boli vystavené: faktúra č. 6741952150 na sumu 0,72 €, ktorá bola splatná dňa 17.08.2012, faktúra č. 3743946181 na sumu 20,36 €, ktorá bola splatná dňa 17.10.2012, faktúra č. 7744906580 na sumu 25,35 €, ktorá bola splatná dňa 18.11.2012, faktúra č. 746862100 na sumu 45,15 €, ktorá bola splatná dňa 18.01.2013, a faktúra č. 7747829248 na sumu 638,80 €, ktorá bola splatná dňa 18.02.2013. Tým, že žalovaný vystavené faktúry nezaplatil, porušil zmluvu, v dôsledku čoho bol deaktivovaný a následne došlo k odstúpeniu od zmluvy. Predčasným zánikom zmluvy nedošlo k naplneniu podmienky dodržania lehoty viazanosti, na ktorú sa žalovaný zaviazal a od ktorej sa odvíjala aj zľava na poskytnutú službu a na odovzdané koncové zariadenie. Vzhľadom na uvedené vznikol právnemu predchodcovi žalobcu nárok na zmluvnú pokutu, ktorá bola žalovanému vyfakturovaná vo výške 199,00 € ako zmluvná pokuta za nedodržanie lehoty viazanosti, 2 x vo výške 150,00 € ako zmluvná pokuta v prípade nevrátenia prenajatého Magio Boxu, 2 x vo výške 20,00 € ako zmluvná pokuta v prípade nevráteného diaľkového ovládača k prenajatému Magio Boxu, 2 x vo výške 19,95 € ako zmluvná pokuta za kartu k Magio Boxu a 2 x vo výške 29,95 € ako zmluvná pokuta za ostatné príslušenstvo. Okrem týchto nárokov si žalobca uplatnil aj zákonný úrok z omeškania z dlžných súm vo výške podľa platných právnych predpisov za každý deň omeškania.

Ďalej poukázal na skutočnosť, že žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. Zmluvu o poskytovaní verejných služieb zo dňa 03.03.2009, na základe ktorej bol právny predchodca žalobcu ako poskytovateľ služby povinný pripojiť žalovaného k verejnej mobilnej telefónnej sieti a aktivovať mu SIM kartu na predplatenú mobilnú službu FIX 12 (pôvodný program služieb FIX 9). Žalovaný bol povinný dobíjať si mesačne dohodnutý zmluvný kredit na SIM karte. Na základe Dodatku k zmluve, ktorý bol podpísaný dňa 28.01.2011, jeho povinnosť trvala počas celej doby viazanosti 24 mesiacov. V súvislosti s uvedenými záväzkami vznikla právnemu predchodcovi žalobcu povinnosť predať žalovanému mobilný telefón LG GS290 Cookie Fresh v akciovej cene. Keďže si žalovaný kredit na SIM karte buď nedobil vôbec alebo počas lehoty viazanosti prestal kredit dobíjať, porušil Zmluvu o pripojení FIX 12, Všeobecné podmienky poskytovania predplatenej verejnej komunikačnej služby EASY a Osobitné podmienky pre poskytovanie služby FIX 12, za čo bol právny predchodca žalobcu oprávnený vyúčtovať žalovanému dohodnutú zmluvnú pokutu. Táto bola vyúčtovaná faktúrou č. 7212782039. Okrem tohto nároku si žalobca uplatnil aj zákonný úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov za každý deň omeškania.

Žalovaný sa k podanej žalobe napriek výzve súdu a procesným poučeniam nevyjadril.

Podľa ust. § 115a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“), pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa ust. § 200ea ods. 1, 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku:

(1) Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

(2) Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú

a) osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony,

b) sociálneho zabezpečenia,

c) konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní,

- d) vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov,
- e) konania o dedičstve,
- f) konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti,
- g) konkurzného konania a reštrukturalizačného konania,
- h) sporov z pracovných vzťahov a obdobných pracovnoprávných vzťahov,
- i) ochrany osobnosti.

(3) Ak je predmetom konania iba príslušenstvo pohľadávky, ktorého hodnota neprevyšuje sumu podľa odseku 1, konanie sa považuje za drobný spor.

Keďže sa v danom prípade jedná o pohľadávku vo výške 979,33 €, teda drobný spor, súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovné:

Zo Zmluvy o pripojení Fix zo dňa 03.03.2009 (ďalej len „Zmluva o pripojení“) a Dodatku k Zmluve o pripojení Fix zo dňa 28.01.2011 (ďalej len „Dodatok“) vyplýva, že Zmluva o pripojení, vrátane Dodatku, boli uzavreté medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. - a žalovaným, a ich obsahom bol dohodnutý program služieb Fix 12 (pôvodne v zmysle Zmluvy o pripojení Fix 9), odpredaný mobilný telefón LG GS290 Cookie Fresh za 1,00 € s DPH s minimálnym mesačným zmluvným dobitím 12,00 €, s dobou viazanosti 25 mesiacov a so zmluvnou pokutou 248,95 €.

Z faktúry č. 7212782039 zo dňa 08.12.2012, splatnej dňa 25.12.2012, vyplýva, že právny predchodca žalobcu fakturoval žalovanému sumu 248,95 € z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností, viažucich sa k telefónnemu číslu priradeného žalovanému na základe Zmluvy o pripojení.

Zo Zmluvy o poskytovaní služby a nájme KZ č. 9904675827 zo dňa 15.12.2011 (ďalej len „Zmluva o poskytovaní služby“) vyplýva, že bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. - a žalovaným, pričom jej obsahom bol dohodnutý program služieb Magio Sat - Jeseň/Vianoce 2011, typ Klasik, so zľavou na používanie na 30 mesiacov pri viazanosti na 24 mesiacov, t.j. za cenu 9,99 € bez DPH (11,99 € s DPH) mesačne, vrátane nájmu koncového zariadenia - Magio Sat Boxu s HDD - za poplatok vo výške 1,99 € s DPH mesačne počas prvých 30 mesiacov, po uplynutí ktorých bude nájom 2,99 €, nájmu koncového zariadenia - Magio Sat Boxu bez HDD - na neurčitú dobu za poplatok vo výške 1,99 € s DPH mesačne, a so zmluvnou pokutou v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia prenajatého Magio Sat Boxu 150,00 € s DPH a zmluvnou pokutou v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia diaľkového ovládača k prenajatému Magio Sat Boxu 20,00 €.

Z Tabuľky č. 3 Cenového výmeru č. 53291/2011 k Zmluve o poskytovaní služby (ďalej len „Cenový výmer“) vyplýva, že za porušenie záväzku 24- mesačnej doby viazanosti užívať službu Magio TV vo zvolenom programe bola určená zmluvná pokuta vo výške 199,00 €

Z faktúry č. 6741952150 zo dňa 03.08.2012, splatnej dňa 17.08.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 0,72 € z titulu mesačných poplatkov za služby.

Z faktúry č. 3743946181 zo dňa 03.10.2012, splatnej dňa 17.10.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 20,36 € z titulu mesačných poplatkov za služby.

Z faktúry č. 7744906580 zo dňa 04.11.2012, splatnej dňa 18.11.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 25,35 € z titulu mesačných poplatkov za služby.

Z faktúry č. 0746862100 zo dňa 04.01.2013, splatnej dňa 18.01.2013, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 45,15 € z titulu mesačných poplatkov za služby.

Z faktúry č. 7747829248 zo dňa 04.02.2013, splatnej dňa 18.02.2013, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 638,80 € z titulu zmluvných pokút za porušenie zmluvných povinností (z titulu Magio Sat pokuty vo výške 199,00 €, pokuty za Magio box 2 x vo výške 150,00 €, pokuty za diaľkový ovládač 2 x vo výške 20,00 €, pokuty za kartu 2 x vo výške 19,95 €, pokuty za ostatné príslušenstvo 2 x vo výške 29,95 €).

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne, v časti uhradenia poplatkov za služby, tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku, dôvodná, a preto v tejto časti žalobe vyhovel. V časti o zaplatenie zmluvnej pokuty žaloba nie je dôvodná, a preto súd žalobu žalobcu v tejto časti zamietol.

Nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov za služby sa opiera o Zmluvu o poskytovaní služby, faktúry za poskytnuté služby a o ustanovenia zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom do 31. augusta 2012, t.j. v čase uzavretia Zmluvy o poskytovaní služby (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“).

Podľa ust. § 43 ods. 12 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách, účastník je povinný používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa ust. § 44 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, umluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ust. § 44 ods. 8 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Medzi účastníkmi bola uzatvorená Zmluva o poskytovaní služby, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytoval žalovanému dohodnutý program služieb, avšak ten cenu za poskytnuté služby v lehote splatnosti nezaplatil. Súd preto z titulu nedoplatku na vyfakturovaných poskytnutých službách priznal žalobcovi plnenie vo výške 91,58 € a žalovaného zaviazal úhradou dlžnej sumy, predstavujúcej cenu za poskytnuté telekomunikačné služby.

Výrok o úrokoch z omeškania sa opiera o ustanovenie § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení, t.j. v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy o poskytovaní služby (ďalej len „Občiansky zákonník“), v spojení s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka

Súd dospel k záveru, že v prevyšujúcej časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 € s príslušenstvom (s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 26.12.2012 do zaplatenia) a na zaplatenie zmluvných pokút spolu v úhrnnej výške 638,80 € s príslušenstvom (s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 19.02.2013 do zaplatenia) žaloba nie je dôvodná, a preto ju zamietol.

Podľa ust. § 544 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka:

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa ust. § 545a Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/26/2012 zo dňa 23.05.2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/32/2012-46 zo dňa 15.03.2012.

Podľa ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora č. C-76/10 vo veci POHOTOVOSŤ / Korčkovská), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súdom ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanja nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejým a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Podľa § 153 ods. 3 a 4 Občianskeho súdneho poriadku:

(3) Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

(4) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Zmluvná podmienka uvedená v bode 3 Dodatku k Zmluve o pripojení Fix zo dňa 28.01.2011 je neprijateľnou podmienkou. Preto súd podľa § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku uviedol neprijateľnú zmluvnú podmienku vo výroku rozsudku, nakoľko nepriznal žalobcovi požadované plnenie z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a to zmluvnej pokuty.

Zmluvná podmienka dohodnutá v bode 3 Dodatku k Zmluve o pripojení Fix zo dňa 28.01.2011 a tiež zmluvné podmienky Zmluvy o poskytovaní služby zo dňa 15.12.2011, zaväzujúce žalovaného na zaplatenie zmluvných pokút spolu v uplatnenej výške 638,80 €, sú pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Zmluvná podmienka ohľadom zmluvnej pokuty, ktorá bola vyhlásená za neprijateľnú, ani zmluvné podmienky ohľadom ostatných žalobcom uplatnených zmluvných pokút neboli individuálne dojednané, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši stovky sporov, kde vystupuje žalobca alebo jeho právny predchodca a uplatňuje si právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvy o pripojení, respektíve Zmluvy o poskytovaní služieb sa líšia svojím obsahom len v údajoch o spotrebiteľovi, programe služieb, aktivovaných službách, výške zľavnených mesačných paušálnych poplatkoch, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. Tieto zmluvy sú formulárovými zmluvami, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by boli zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Žalovaný ako spotrebiteľ sa Zmluvou o pripojení zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 248,95 € a Zmluvou o poskytovaní služby niekoľko zmluvných pokút v úhrnnej výške 638,80 €, a to za akékoľvek porušenie povinností zo strany žalovaného, pričom nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu v prípade, že by on porušil ustanovenia zmluvy. Táto okolnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť.

Dohodnuté zmluvné podmienky navyše zaväzujú žalovaného zaplatiť zmluvné pokuty počas celej doby viazanosti, aj v tom prípade, ak by žalovaný porušil niektorú zo zmlúv hoci v posledný deň viazanosti. Zmluvné pokuty teda neboli odstupňované, ale mali sa uplatniť v plnej výške pri hocikakom porušení povinností a v hociktorom čase od uzavretia zmluvy do uplynutia 24 mesiacov, respektíve 25 mesiacov. Takéto dojednania sú v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nemal právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 € podľa Zmluvy o pripojení, ani na zaplatenie zmluvných pokút podľa Zmluvy o poskytovaní služby, ktoré si uplatňoval spolu vo výške 638,80 €, keďže si ich uplatňoval na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty, avšak v konkrétnom prípade sa jednalo o formulárové zmluvy, kde zmluvná pokuta bola zapracovaná v texte zmlúv a žalovaný nemohol ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodol zmluvy uzavrieť. Zmluvné podmienky, a to zmluvné pokuty, neboli individuálne dojednané. Vzhľadom na to, že zmluvné pokuty postihovali žalovaného vždy pri porušení zmluvnej povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takéto zmluvné podmienky boli neprijateľné, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana žalobcovi v podobe priznania zmluvných pokút.

Zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody, je aj sankciou. Spôsob jej dojednania a jej výška však musí plne rešpektovať zásadu rovnosti právneho vzťahu ako aj princíp proporcionality. Právny predchodca žalobcu ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú dodávateľ žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca (respektíve jeho právny predchodca) rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých dodávateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. V štandardných formulárových zmluvách totiž dodávateľ pre spotrebiteľa v neprehľadnej, zložito formulovanej a miniatúrnymi písmenami písanej forme zapracuje také zmluvné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa.

Okrem toho súd dojednania o zmluvných pokutách považoval za neprijateľné zmluvné podmienky aj preto, že dodávateľ na základe takto formulovaných dojednaní zmluvných pokút (ak účastník poruší akúkoľvek z povinností podľa tejto Zmluvy), môže od spotrebiteľa požadovať zmluvné pokuty v dohodnutej výške za každé porušenie zmluvnej povinnosti, teda môže od spotrebiteľa žiadať niekoľkonásobok dohodnutých zmluvných pokút. Je nepochybné, že takéto zmluvné dojednania vnášajú do tohto právneho vzťahu neprimeranú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tohto právneho vzťahu, a to na úkor spotrebiteľa. Zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sú objektívne spôsobilé poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán.

Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dohoda právneho predchodcu žalobcu a žalovaného o zmluvnej pokute v Zmluve o pripojení (jej Dodatku), ako aj dohoda právneho predchodcu žalobcu a žalovaného o zmluvných pokutách v Zmluve o poskytovaní služby sú neprijateľné zmluvné podmienky, a preto sú podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatné.

Súd ďalej konštatuje, že žalobca v konaní predložil faktúru zo dňa 08.12.2012, kde jeho právny predchodca fakturoval zmluvnú pokutu vo výške 248,95 € a faktúru zo dňa 04.02.2013, kde jeho právny predchodca fakturoval zmluvnú pokutu vo výške 638,80 €. V konaní však žiadnym listinným dôkazom nepreukázal, že by žalovaný porušil zmluvné podmienky, a teda, že by nezotrval v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov, respektíve 25 mesiacov, prípadne porušil svoje iné, zmluvnými pokutami sankcionované, povinnosti. Žalobca totiž o tom nepredložil žiadny listinný dôkaz. Aj z uvedených dôvodov bolo potrebné žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 € a zmluvných pokút v úhrnnej výške 638,80 € zamietnuť, nakoľko žalobca v konaní nepreukázal, že by mu vôbec vznikol nárok na zmluvnú pokutu.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 € a v časti o zaplatenie zmluvných pokút v úhrnnej výške 638,80 €, t.j. v časti prevyšujúcej plnenie priznané žalobcovi z titulu nedoplatku na vyfakturovaných poskytnutých službách, z dôvodu, že sa jednalo o

neprijateľné zmluvné podmienky uplatňované v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Výrok o náhrade trov konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Nakoľko žalobca bol úspešný na 9 % v pomere k celku a žalovaný bol úspešný na 91 % v pomere k celku, súd v konečnom dôsledku nepriznal právo na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov, keďže úspech žalovaného presiahol úspech žalobcu a žalovaný si v konaní náhradu trov neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, možno odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a Občianskeho súdneho poriadku), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.